

INFO-SCOOP

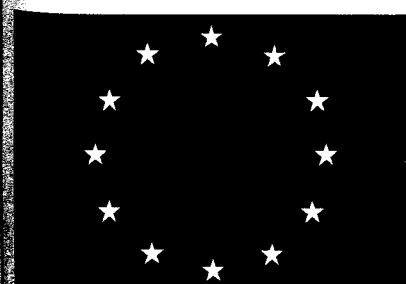
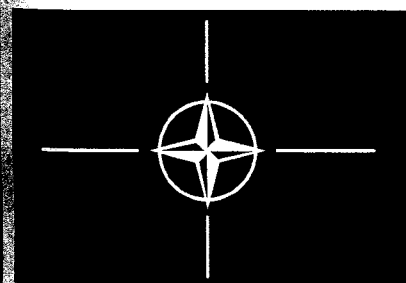

005999

INHOUDSOPGAVE

VAN DE REDACTIE	2
COLOFON	2
INFO-SCOOP SPECIAL ISRAËL	3
ISRAËL VASTER IN DE DUIMSCHROEVEN ?	3
ISOLEMENTEN	3
MILITAIRE DREIGING	4
EEN NIEUWE INTIFADA?	5
DE PALESTIJNSE 'LUCHTVAART'	7
GAZA AIRPORT	7
DE EERSTE CIVIELE TOESTELLEN	7
HELIKOPTERS	7
EN HET VERVOLG..?	7

4
15

VAN DE REDACTIE

Elnt P.W.T.S Menting

De oefening AGILE SWORD is inmiddels in volle gang. Ook personeel van 101 Mpel neemt deel aan deze oefening. Met name de "BALKAN-groep" participeert in deze oefening, waardoor zoals u al gemerkt zult hebben, de Info-Scoop wat minder volumineus is als u van ons gewent bent. Toch hebben wij gemeend u de in deze Info-Scoop beschreven onderwerpen niet te mogen onthouden. In deze Info-Scoop komen de volgende onderwerpen aan de orde: Een special over Israël en een special over de Palestijnse luchtvaart.

De Elnt D.A. van Amerom opent in deze Info-Scoop met zijn artikel over Israël met: "Israël vaster in de duim-schroeven?" Israël moet oppassen om door de halsstarrige politieke houding van premier Netanyahu, niet steeds verder geïsoleerd te raken in het Midden-Oosten. Inmiddels lijkt het er op dat de rust is weergekeerd. Arafat heeft "zijn opstand" weer in de hand en Palestijnse veiligheidsagenten treden weer op tegen eigen reischoppers.

In het artikel geschreven door de Aooi A.W. Breurkens wordt met de bouw van het vliegveld van Gaza nog eens duidelijk onderstreept dat er nog een lange weg te gaan is met het verkrijgen van zelfbeschikkingsrecht voor de Palestijnen. Een eigen internationale luchthaven zou voor de Palestijnen een belangrijke stap zijn geweest naar volledige onafhankelijkheid.

Zoals ook aangegeven in de colofon is de Info-Scoop volledig samengesteld uit open bronnen. Indien er uwerzijds op- of aanmerkingen zijn over de inhoud van deze publikatie, wordt u verzocht contact op te nemen met één van de redactieleden van de Info-Scoop (zie colofon).

COLOFON;

INFO-SCOOP Is een maandelijks uitgave van 101 Mpel

Adres: Simon Stevinkazerne, MPC 41 A, Postbus 9012, 6710 HC Ede

Telefoon: 0318-683055

Redactie: Maj H.J. Jacobs, Elnt P.W.T.S. Menting, Sgt1 A. Wever

INFO-SCOOP wordt verzonden aan die instanties welke functioneel belang hebben bij actuele informatie

De inhoud van de **INFO-SCOOP** is volledig samengesteld uit open bronnen. Overname uit deze publikatie is toegestaan mits de bron wordt vermeld.

ISRAËL VASTER IN DE DUIMSCHROEVEN ?

Elnt D.A. van Amerom

Het is een spannende tijd voor Israël. Zowel binnen als buiten het land wordt de druk op de rechtse regering van premier Netanyahu verder opgebouwd om het te dwingen met het vredesproces, dat feitelijk werd stop gezet, door te gaan. Een proces mét voorwaarden, gebaseerd op het beginsel LAND VOOR VREDE en niet zoals Netanyahu wil VREDES-OVERLEG ZONDER VOORWAARDEN. Een patstelling? Voor de Arabieren is zo'n patstelling geen optie. Immers voor de meeste Arabische Islamiëten staat Israël voor 'een luis in eigen pels'. In de inleiding van het Handvest van Hamas, de PLO-afdeling van de Moslimbroederschap, staat ... 'Palestina is waqf (=onvervreemdbaar islamitisch-heilig eigendom), gewijd aan de moslimgeneraties tot de Dag des Oordeels'. Geen moslim twijfelt eraan dat 'Israël bestaat tot dat de islam het van de kaart veegt'. Het Handvest laat zich er niet over uit wanneer dat zal gebeuren,

maar dát het gebeurd is voor hen zeker. Het lijkt er echter op dat het moslimgeduld op is. Opvallend in deze is dat op 22-24 juni, na 6 jaar niet bijeen geweest te zijn, de Arabische Liga weer vergaderde. Werd daar besloten Israël de duim Schroeven aan te draaien? Zou daar wellicht een scenario, een stappenplan zijn ontwikkeld om het einddoel te bespoedigen...?

In deze ISRAËL-SPECIAL komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- ISOLEMENTEN
- MILITAIRE DREIGING
- EEN NIEUWE INTIFADA?
- DE PALESTIJNSE 'LUCHTVAART'

Voor deze special is o.a. gebruik gemaakt van : De Volkskrant, de Telegraaf, NRC Handelsblad, het Algemeen Dagblad, De Gelderlander, Frankfurter Allgemeine, Jane's Defence Weekly, Foreign Report, Intell Digest, Islamic Affairs Analyst, Truppendienst 3/1996, MEED-37, Air International en Internet.

Frankfurter Allgemeine, 28 september 1996

De anti-terreur topconferentie in Sharm el-Sheikh van 13 maart dit jaar wordt door analisten wel gezien als breekpunt in de verhoudingen tussen de VS en de Arabische staten rond Israël. Het was de laatste dominerende activiteit van Amerika in deze subregio, waarbij de poging tot een internationale boycot van vooral de 'terroristenlanden' Iran en Syrië op niets is uitgelopen. Sindsdien loopt de Amerikaanse invloed verder terug, terwijl de leidende West-Europese landen steeds meer invloed krijgen. De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken Christopher kreeg afgelopen zomer in zijn pogingen om het vredesoverleg in de regio weer vlot te trekken, geen 'poot aan de grond' en fungeerde enkel als doorgeefluik ten behoeve van de Syrisch-Israëliëse communicatie. Franse en Duitse diplomaten liepen de steden in het Midden-Oosten in en uit en deden goede zaken, wat weer de wrevel van de VS opwekte. Zelfs Israël wil onder het 'Amerikaanse juk' uit en kondigde aan van de jaarlijkse financiële injecties af te willen. Het e.e.a. heeft ten gevolg gehad dat Israël, mede door de halsstarrige politieke houding van premier Netanyahu, zelf in de regio steeds verder geïsoleerd raakt. De Europese reizen in de maand september van minister Levy (buitenlandse zaken) en Netanyahu, moeten dan ook vooral gezien worden als pogingen om begrip te verkrijgen voor Israëls huidige politieke opstelling en om uit de isolatiespiraal te ontkomen.

Nadat bijna de hele wereld m.b.t. de Palestijnse opstand van eind september over Israël was heengevallen, ontstond dan ook verwarring wie Netanyahu weer op het juiste spoor kon brengen. In eerste instantie zocht Arafat steun en bemiddeling bij Egypte, waar Israël geen genoeg mee nam. Maar gelukkig voor Amerika bleken beide partijen toch niet om de VS heen te kunnen. Op 1 en 2 oktober volgde dan ook top-overleg in Washington, helaas zonder direct succes. Het enige

positieve resultaat was een meer ontspannen verhouding tussen de aartsvijanden Arafat en Netanyahu. Op zondag 6 oktober startte in Erez, het inmiddels overbekende grensplaatsje aan de Gaza-strook, vervolgoverleg tussen de beide partijen. In de gesprekken die (voorlopig) samen met de Amerikaanse bemiddelaar Dennis Ross ononderbroken zullen voortduren, geniet de situatie Hebron de hoogste prioriteit. Ook de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken Christopher is in de buurt en zal in Israël Netanyahu en Arafat afzonderlijk ontmoeten. Opvallend is dat Arafat's pogingen om de EU een grote rol in het overleg te geven, op niets zijn uitgelopen. Clinton wenste geen Europese bemoeienis bij de onderhandelingen, 'omdat de EU te verdeeld zou zijn'. Toch is de Ierse minister Spring, met brieven voor Arafat en Netanyahu, door de Euro-top te Dublin naar het Midden-Oosten gestuurd. Immers, tijdens de top werd vastgesteld dat 'de aanwezigheid van de EU, met grote financiële belangen in het Midden-Oosten, bij het verdere vredesproces dringend gewenst is'. Gesteld kan worden dat de VS, door de Palestijnse mini-intifadah van eind september, in het Midden-Oosten

weer helemaal in beeld is gekomen.

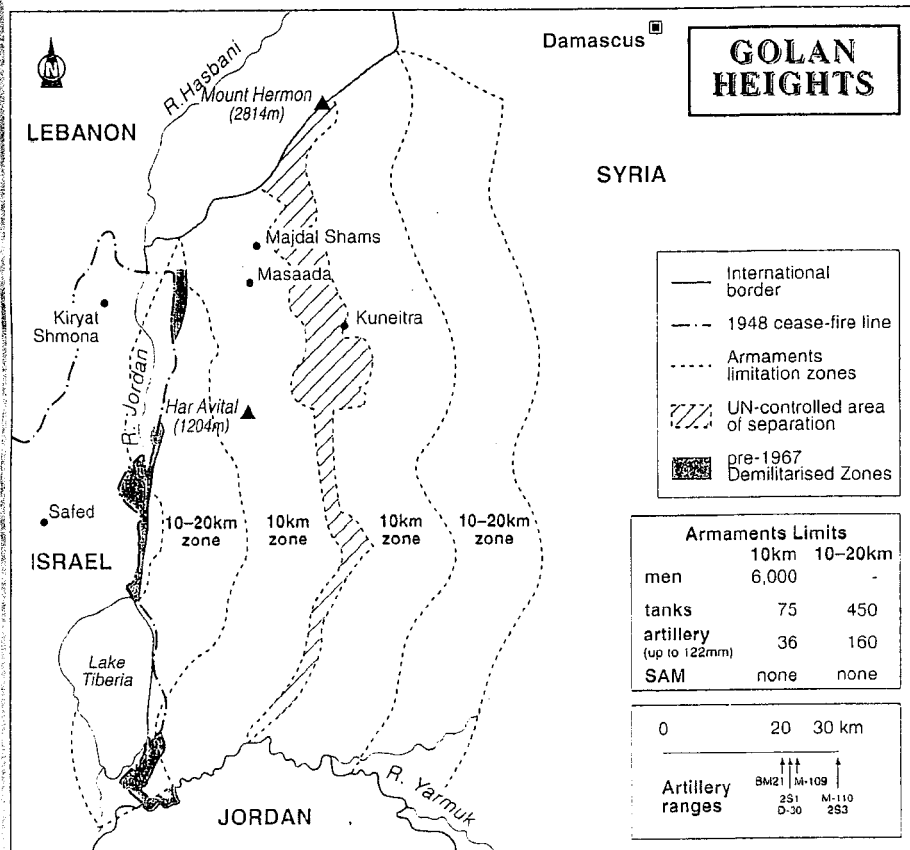
MILITAIRE DREIGING

GOLAN, CEASE FIRE LINE 1948
De slot-verklaring van de Arabische topconferentie (Caïro, 24-6-96) bevatte zes punten. Het tweede punt luidde: 'Om een alomvattende vrede in het Midden-Oosten te bereiken moet Israël zich terugtrekken uit al het Arabisch gebied dat het in de oorlog van 1967 heeft bezet, met inbegrip van Oost-Jeruzalem, de Hoogvlakte van Golan, als ook uit Zuid-Libanon. Er moet een onafhankelijke Palestijnse staat komen met Oost-Jeruzalem als hoofdstad'.

DE GOLAN TERUG GEVEN?

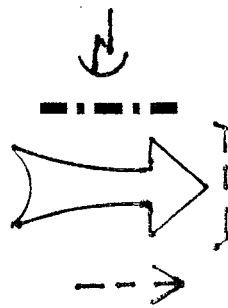
Rond 12 september reageerde Israël geschokt toen bekend werd dat de vermoorde premier Rabin aan Syrië had beloofd van de Golan-vlakte terug te trekken naar de cease-fire-line van 1948. So what is the problem? In 1974 bracht de toenmalige Amerikaanse minister Henry Kissinger een troepenscheidingsakkoord tot stand tussen Israël en Syrië op de Golan. Een deel van het in 1967 door Israël veroverde en bezette gebied werd aan de Syriërs teruggegeven, waaronder

Kuneitra, -de door Israël totaal verwoeste hoofdstad van het Golan-district. UNDOF (UN-Disengagement Observe Force), aangevuld met UNTSO-waarnemers (UN-Truce Supervision Organisation), gingen als buffer fungeren tussen het Syrische en Israëli'sche leger. In juli liet de huidige VN-commandant, onze genm Kusters die verantwoordelijk is voor de Golan, in een interview optekenen: "Op de Golan gebeurd al meer dan 20 jaar niets spectaculairs en is daarom VN's successtory" tot nu toe. Maar als Israël zich terugtrekt naar de stellingen achter de 'staakt-het-vuren lijn' van 1948 (zie kaartje "GOLAN HEIGHTS"), zou gebied dat door de oorlog van 1948 op Israël werd veroverd, weer in Syrische handen vallen. Israëli's in de veel lager gelegen Hula-vallei en langs de oevers van het meer van Tiberias zouden weer een makkelijke prooi worden voor Arabische sluipschutters, net zoals in de periode 1948-1967. Een bijkomende, maar even grote dreiging is dat Israël de controle over de watervoorziening in Noord-Israël zou kwijtraken. Persoonlijk heb ik gezien dat op de Golan-hoogvlakte, door een slimme Israëli'sche beïnvloeding van de natuurlijke afwatering, gigantisch grote (ondiepe) waterbekkens zijn ontstaan. Deze bekkens worden weer mede gebruikt om het waterniveau van het meer van Tiberias op peil te houden. Na teruggave van het gebied zou het voor Syrië heel eenvoudig zijn de 'waterkraan dicht te draaien'. Goed het kaartje bekijkend ziet u dat Syrië zelfs ca. 10 km van de oostoever van het meer in handen krijgt en Israël daarnaast een belangrijke noord-zuid verbinding kwijtraakt. **'Land voor vrede'**, zoals de Arabieren eisen? Deze voorwaarde 'land' is de Israëli's van nu té heilig. De Golan is en blijft voor Israël tactisch essentieel gebied ... van levensbelang dus! (zie dwarsdoorsnede Jordaandal en kaart op pagina 5)

Maar ook president Assad van Syrië wenst en kan geen concessies doen. De Golan aan Israël laten, zou enorm gezichtsverlies zijn. En dat is iets wat

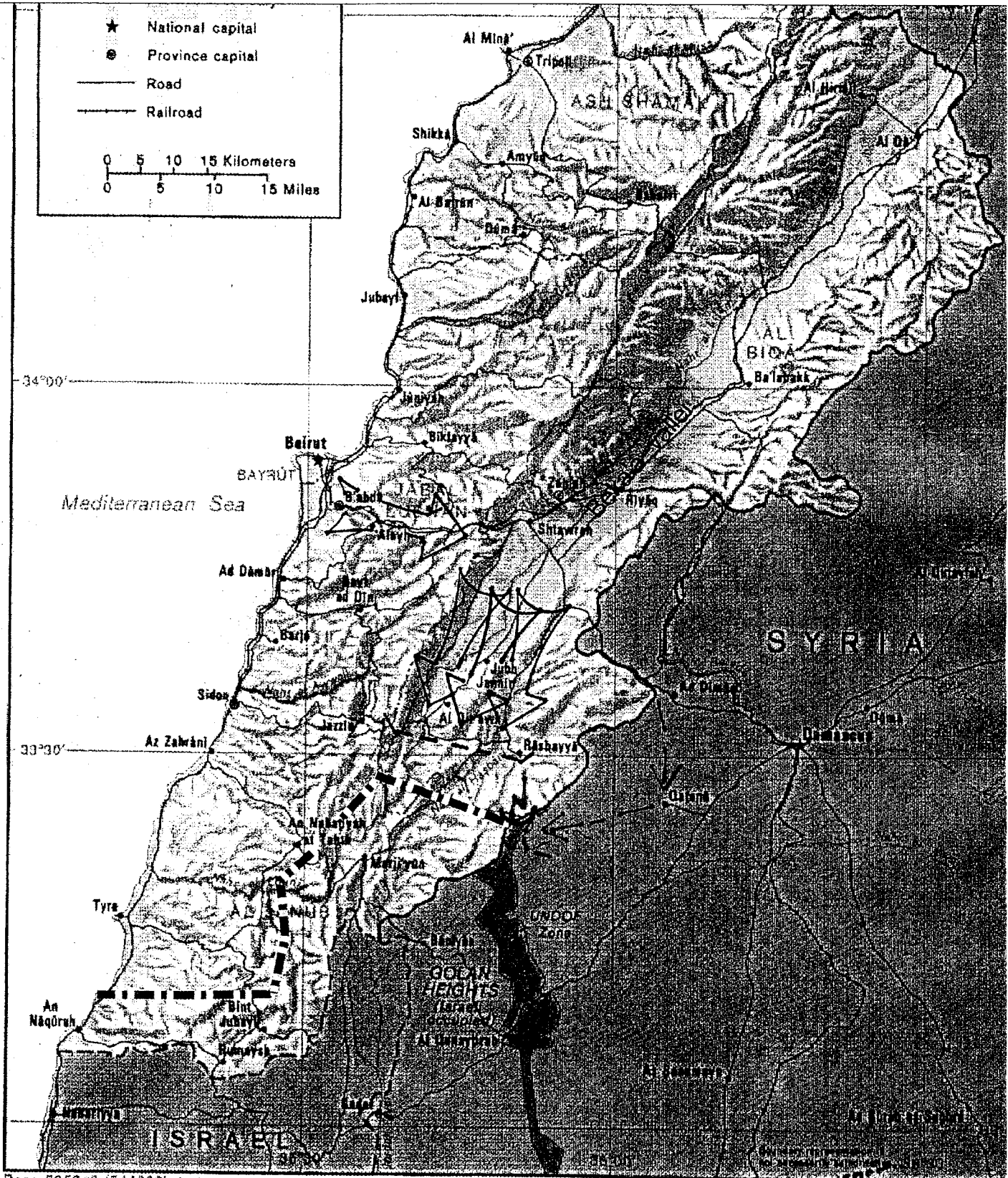
LEGENDA:

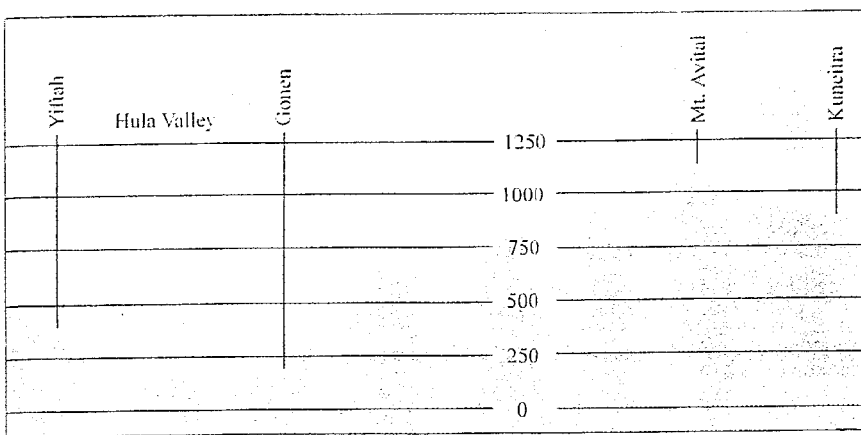

- Israëlische waarnemingspost (cic +)
- Grens Veiligheidszone
- Opmars en verdedigende opstellingen van de Syrische troepen
- Iden die van de Special Force eenheden

★ National capital
 ● Province capital
 — Road
 — Railroad

0 5 10 15 Kilometers
 0 5 10 15 Miles

Ein Geländequerschnitt West nach Ost durch das Jordan-Tal und die anschließenden Golan-Höhen zeigt deren militärische Bedeutung. Aus Stellungen auf der Westflanke der Höhen kann das Leben im Jordan-Tal völlig beherrscht werden.

Legende: 1 - Tiberias-See, 2 - Jordan, 3 - Mt. Hermon, 4 - Abu Nida, 5 - Rukkad-Fluß, 6 - Damaskus, 7 - Kuneitra, 8 - Vulkankegel („Purple Line“).

Truppendienst 3/1996

een Arabier zich niet kan veroorloven. In mei 1995 verklaarde hij dat Israël 18 maanden de tijd kreeg om de Golan terug te geven. Wellicht was die periode gerelateerd aan de verkiezingen in Amerika (november a.s.), mogelijk was er een andere reden. In

een interview dit voorjaar liet hij verklaren eerst de verkiezingen in Israël af te willen wachten (29 mei), voordat hij verdere maatregelen zou nemen. In plaats van geïsoleerd, is Syrië weer prominent lid van de Arabische Liga en Assad heeft er voor gezorgd

dat er na de verkiezingen in Libanon (15 september) weer een pro-Syrische regering is.

Vervolgens verplaatste hij een Syrische gemechaniseerde divisie vanuit de regio Beiroet (eind augustus) naar opstellingen zuid in de Beka'a-vallei, mogelijk om rugdekking te geven aan nieuwe Hezbollah-activiteiten in Zuid-Libanon. Tegelijkertijd onttrok hij commando-eenheden van 5e Special Force Regiment uit hetzelfde gebied en liet die opstellingen innemen zuid van het Hermon-gebergte. Tot slot begonnen Syrische genisten haastig opstellingen te verbeteren en aan te leggen, vlak onder de ogen van de VN-waarnemers op de Golan-hoogvlakte. Het e.e.a. had nogal wat onrust in Israël tot gevolg, hoewel het Israëlische leger zich niet erg druk maakte over deze activiteiten.

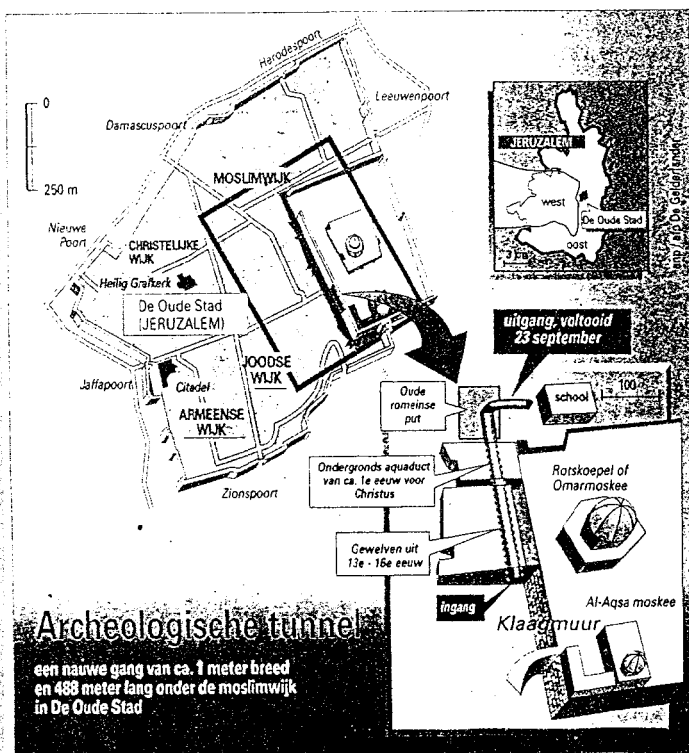
Tegelijkertijd, rond 18 september, speelde zich in Egypte een grote militaire oefening af met de naam 'Badr-1996'. Bronnen in Egypte spraken over 'het grootste militaire optreden van Egypte sinds de Yom Kippoer-oorlog van 1973. Opvallend was dat deze oefening dezelfde naam 'badr' had.

Het gevolg van het Syrische en Egyptische 'wapengekletter' was natuurlijk een Israëlische militaire reactie. Al gauw flitsten dan ook beelden over onze TV van oefeningen tot op divisieniveau op de Golan-vlakten. Rustig was het echter in Zuid-Libanon, maar bronnen in Beiroet wezen op de verkiezingsperiode en voorspelden een 'new hot october'.

En... toen maakte premier Netanyahu een 'blunder van enige omvang', waardoor de te verwachte nieuwe 'intifadah' ontstond.

EEN NIEUWE INTIFADA?

Wie het nieuws volgde over de recente rellen in Israël, waarbij uiteindelijk 78 doden (64 Palestijnen en 14 Israëli's) te betreuren waren, krijgt de indruk dat Israël, -om de Palestijnen te provoceren-, een tunnel heeft gegraven onder de islamitische heiligdommen op de Tempelberg in Jeruzalem. Niets is minder waar. De tun-

De Gelderlander, 26 september 1996

nel waar het om gaat is al meer dan 2000 jaar oud! Men heeft alleen een tweede uitgang gemaakt (zie afbeelding), officieel om de te verwachte toeristenstroom beter te kunnen geleiden. In april dit jaar ben ik in het toegankelijke begingedeelte geweest. Dat deel (ca. 100 m) is al tientallen jaren als gebedsruimte voor joodse mannen in gebruik, speciaal voor natweer perioden. Ook bevinden zich daar kasten met tora's (joodse boekrollen), studietafels en lessenaars. Eén zijde van de tunnel is de ondergrondse voortzetting van de klaagmuur, die evenwijdig aan het Tempelplein doorloopt. Maar er zit nog een addertje onder het gras. De afgelopen jaren hebben rijke rechtsorthodoxe Amerikaanse joden miljoenen dollars gestoken in de noordelijk gelegen moslimwijk, waar de nieuwe uitgang uitkomt. Verarmde moslims waren niet bestand tegen de verleidelijk hoge koopsommen die werden geboden, of zij werden eenvoudigweg weggepest door de beruchte leerlingen van de ultra-orthodoxe joods-theologische academie. De nieuwe joodse bewoners van deze moslimwijk kunnen nu veilig via de tweede tunnelingang de klaagmuur bereiken, zonder het risico te lopen neergestoken te worden in de nauwe

onze hoofdstad", zeiden zij. Voor Israël was het vooral een schok dat plaatselijk (Ramallah en Gaza-strook) Palestijnse veiligheidstroepen hun wapens tegen de Israëlische soldaten gebruikten. Arafat heeft inmiddels 30.000 door Israël bewapende Palestijnse veiligheidsagenten. Als dat korps zich eensgezind tegen de Israëlische veiligheidstroepen gaat verzetten, zou dat een regelrechte ramp voor het vredesproces zijn. Gelukkig is het niet zover gekomen en kon Arafat verdere escalatie voorkomen. Feit is inmiddels wel dat hij zijn fiat aan de opstand, die op dinsdag 24 september begon, had gegeven. Nadat op donderdagavond de toestand weer enigszins rustig was geworden, braken op 27 september, na het islamitisch vrijdaggebed, op de Tempelberg weer nieuwe rellen uit, die zich opnieuw door het land verspreidde.

stegen van de wijk.

Zo is er op het eerste gezicht dus niets aan de hand. En voor premier Netanyahu hebben de Palestijnse leiders en m.n. Arafat dus, de crisis 'gefabricieerd' om Israël verder onder druk te zetten. Palestijnse leiders hebben dat inmiddels toegegeven. "Het gaat o.a. om de Israëlische arrogantie bij het doorvoeren van veranderingen in het islamitisch deel van Jeruzalem -

Zondag 29 september had Arafat 'zijn opstand, de intifadah' weer in de hand en traden Palestijnse veiligheidsagenten weer tegen eigen reischoppers op. Anti-Israëliische demonstraties hadden immers geen zin meer. Hij had inmiddels voldoende politiek profijt gekregen en verdere onlusten konden tijdens de top in Washington alleen maar nadelig werken. Duidelijk is ook geworden dat Arafat echt de baas is. De oproep van Hamas om na het vrijdaggebed van 4 oktober opnieuw tot intifadah te komen werd vrijwel overal genegeerd. De Palestijnen gunnen Netanyahu het voordeel van de twijfel en wachten nu de zoveelste onderhandelingsronde af. En de Arabische buurlanden? President Mubarak van Egypte kan niet anders doen dan publiekelijk roepen dat 'als Israël het vredesproces verder blijft traineren, het een nieuwe oorlog over zich uitroept'. De Amerikanen hebben immers weer het voortouw genomen. En koning Hoessein van Jordanië? Hij was bij de top in Washington aanwezig en dat was al heel wat. Arafat en de koning kunnen elkaars bloed wel drinken vanwege een oude vete. In het openbaar gaan zij zeer formeel met elkaar om en in Washington zal Arafat niet veel steun van hem hebben gekregen. En Syrië, Libanon en de Hezbollah? Volgt wellicht uit die hoek de volgende 'nieuwe explosie'?

Palestinian policemen firing at Israeli troops Thursday during clashes in the West Bank town of Ramallah.

International Herald Tribune, 27 september 1996

DE PALESTIJNSE 'LUCHTVAART'

HELIKOPTERS

Aooi A.W. Breurkes

GAZA AIRPORT

De problemen rond de bouw van het vliegveld van Gaza illustreerde nog eens duidelijk de beperkingen van het Palestijnse zelfbeschikkingsrecht. Voor de Palestijnen was daarom het verkrijgen van een eigen internationale luchthaven en de controle hierover een grote stap vooruit naar volledige onafhankelijkheid. Voor de Israëliërs was dit een stap te ver en drie maanden na de voltooiing ligt de runway er nu verlaten bij, omdat beide partijen het niet eens kunnen worden over het toekomstige gebruik van het vliegveld.

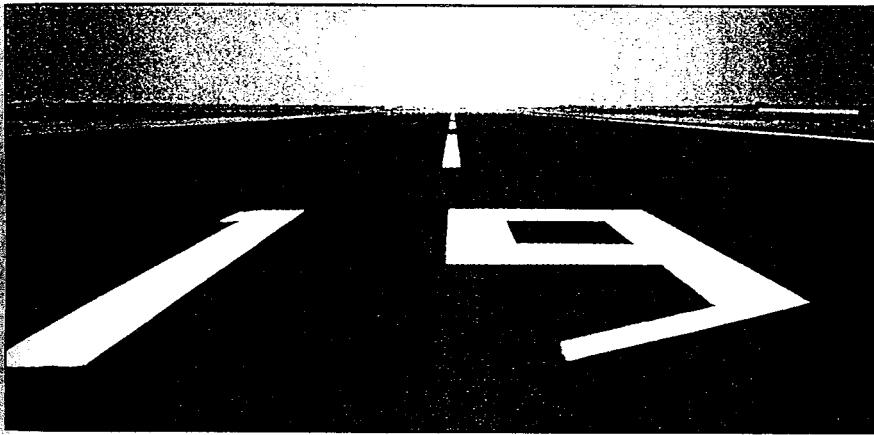
is in juni gereed gekomen. De PCAA (Palestinian Civil Aviation Authority) wil in de toekomst de runway verlengen met 500m om grotere vrachtvliegtuigen te ontvangen. Egypte heeft een financiële bijdrage geleverd in de vorm van het betalen van de salarissen.

Men is begonnen met de bouw van de financiële en de vertrek- en aankomsthallen. Dit werk wordt gefinancierd door de Spaanse regering, terwijl het Duitse concern Siemens de technische uitrusting levert. Men denkt dat het gehele project midden 1997 zal zijn voltooid.

Op 17 juli zijn in de Gaza Strip twee helikopters van het type Mi-17 HIP gearriveerd, die aan de autoriteiten van Yasser Arafat door Rusland zijn geschonken. De helikopters zijn vanuit Egypte naar een klein vliegveld bij de grensplaats Rafiah gevlogen, waar ze door Israëliëse veiligheidsfunctionarissen werden gecontroleerd, voordat ze mochten doorvliegen naar Gaza City. Zij zullen worden gebruikt om veiligheidstroepen van de Palestijnen te vervoeren en voor SAR-(Search And Rescue) doeleinden. De eerder door Egypte geleverde helikopters van Russische makelij worden gebruikt voor transportvluchten tussen de West Bank en de Gaza.

EN HET VERVOLG..?

In september 1993 hebben Israël en de PLO een principeakkoord ondertekend, waarin werd bepaald dat Israël de volledige controle zou blijven houden over alle internationale grensovergangen in de Gaza en de West Bank totdat het officiële akkoord is ondertekend. De directeur van de PCAA heeft medegedeeld dat dit voor hen onacceptabel is. Maar bij de nieuwe Israëliëse regering blijft veiligheid hoog in het vaandel staan, dus... de toekomst zal het leren.

MEED, 13 september 1996

DE EERSTE CIVIELE TOESTELLEN

Toch is Palestina Airways van plan om binnen afzienbare tijd te starten met vluchten op o.a. Cairo, Amman en Cyprus. De maatschappij krijgt de komende zomer de eerste twee Fokker 50 vliegtuigen, die een schenking zijn van de Nederlandse regering.

Terwijl de diplomatieke verwickelingen zich voortslepen, voltrekt de verdere bouw van de luchthaven zich in een snel tempo. De runway, die een lengte heeft van 2700m, is gebouwd door Palestijnen en Egyptenaren en

